

DIVENDRES, 22 DE MARÇ DEL 2024

CANVIS EN EL SISTEMA IMPOSITIU

INTRODUCCIÓ

El sistema tributari andorrà

▶ LA FISCALITAT S'HA ANAT ADAPTANT A LES TRANSFORMACIONS ECONÒMIQUES DEL PAÍS

▶ LA IMPOSICIÓ DIRECTA, MÉS RECENT, ÉS HOMOLOGABLE EN L'ÀMBIT INTERNACIONAL

El sistema tributari de Principat d'Andorra ha anat evolucionant d'acord amb l'activitat i l'estructura econòmica del país, i s'han anat ampliant les bases de tributació per tal de distribuir de forma més òptima el pes de la càrrega fiscal, per passar d'un sistema impositiu quasi únicament indirecte a disposar també d'una imposició directa homologable en l'àmbit internacional.

D'acord amb el mandat establert a la Constitució, les competències tributàries es reparteixen entre els comuns i el Govern. En l'àmbit comunal, la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, del 4 de novembre del 1993, configura i delimita les competències de les corporacions comunals en el marc dels seu autogovern. La llei determina la seva potestat tributària en relació amb els tributs següents:

- L'impost tradicional del foc i lloc.
- L'impost sobre la propietat immobiliària.
- L'impost sobre els rendiments arrendataris.
- L'impost de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.
- L'impost sobre la construcció.

L'any 2003, la Llei 10/2003, del 27 de juny, de les finances comunals unifica els elements essencials dels tributs dels comuns i homogeneïtza les bases de les diverses figures tributàries que aquestes administracions locals desenvolupen a través de les ordinacions respectives.

En l'àmbit estatal, l'acord d'unió duanera entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Econòmica Europea va servir per modificar l'estructura de les taxes sobre el consum i va establir l'inici de la imposició indirecta generalitzada. Durant el període del 1994 al 1996 s'observa una important activitat de desenvolupament tributari amb la creació de cinc nous tributs:

- Taxa sobre la tinença de vehicles (1994).
- Taxes de l'Oficina de Marques (1995).
- Taxa sobre el registre de titulars d'activitats econòmiques (1995).
- Taxes judicials (1995).
- Taxa sobre el joc del bingo (1996).

LES COMPETÈNCIES ES REPARTEIXEN ENTRE EL GOVERN I ELS COMUNS

L'any 2000, el legislador aprova la Llei de l'impost sobre la prestació de serveis (ISI), d'acord amb el model polític de generalitzar la imposició indirecta a tots els sectors de l'economia. Es tracta d'una llei marc que estableix les bases de la imposició indirecta sobre els serveis i que, mitjançant diferents lleis específiques, en el termini de dos anys, ha de ser desenvolupada en tots els sectors.

El mes de maig del 2002, s'aproven l'impost indirecte que grava la prestació de serveis bancaris i serveis financers (ara derogat), i l'impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurança. El mateix any s'aproven la taxa per raó del servei de fe pública notarial (ara derogada) i l'impost sobre transmissions patrimonials immobiliàries en el marc de la corresponsabilitat fiscal entre els comuns i el Govern.

Finalment, el 3 de novembre del 2003 s'aproven les tres lleis d'impostos específics que generalitzen la imposició indirecta a tots els sectors de l'economia:

- Impost indirecte sobre la prestació de serveis empresarials i professionals.
- Impost indirecte sobre la producció interna.

-Impost indirecte sobre les activitats comercials.

Aquests tres nous impostos, que van entrar en vigor l'1 de gener del 2006, van ser substituïts per l'impost general indirecte (IGI), que va entrar en aplicació a partir del 2013.

La imposició directa estatal s'inicia l'any 2006 amb l'entrada en vigor de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries. Es tracta d'una taxa que grava l'increment del valor dels béns immobles que es posi de manifest per les transmissions *inter vivos*, oneroses o lucratives, de béns immobles, així com per les constitucions o cessions de drets reals sobre aquests mateixos béns. Aquest impost, però, s'ha derogat recentment per integrar-se a altres tributs.

DES DEL 2013, L'IGI SUBSTITUEIX LA MAJOR PART DE TAXES INDIRECTES

El 29 de desembre del 2010, es van aprovar tres impostos de gran importància en l'àmbit de la tributació directa:

- L'impost sobre la renda dels no residents fiscals.
- L'impost sobre societats.
- L'impost sobre la renda de les activitats econòmiques (en vigor des del 31 de desembre del 2014).

La creació d'aquests tres tributs enllaça i encaixa perfectament amb l'orientació d'Andorra com a centre de prestació de serveis internacionals. L'obertura cap a l'exterior de l'economia andorrana, juntament amb la modernització del sistema fiscal i una distribució més equitativa de les càrregues tributàries, va ser la raó principal que fonamenta aquests canvis.

L'any 2013 va entrar en aplicació l'impost general indirecte (IGI). La seva introducció permet substituir la gran majoria de les figures tributàries indirectes existents que gravaven el consum produït al territori. D'aquesta manera el marc de la imposició indirecta passa a ser més neutre i eficient per a les empreses i més just per als ciutadans.

L'any 2014 es va crear el departament de Tributs i de Fronteres, amb l'objectiu d'implantar una autoritat administrativa encarregada de la gestió del sistema fiscal i del sistema duaner, dotada dels mitjans humans i els mecanismes legals que permetin una gestió i una recaptació eficaces dels ingressos de naturalesa tributària.

Finalment, l'1 de gener del 2015 va entrar en vigor l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), que completa la configuració del marc fiscal andorrà i introdueix un tribut homologable a l'existent en altres països de l'entorn, la Unió Europea i l'OCDE. El nou impost abraça totes les rendes que pugui obtenir l'obligat tributari, amb independència de la seva tipologia i de la seva font, incorporant també les rendes empresarials que fins llavors estaven gravades per l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques.

Gestió tributària

Consultoria i gestió tributària

2024, ANY DE CANVIS

El passat 1 de gener de 2024 es va produir el tret de sortida a un any excepcional des d'una òptica tributària

Des del passat 1 de gener han entrat en vigor un important nombre de novetats tant en matèria de fiscalitat directa com indirecta, algunes d'abast generalitzat a la majoria d'obligats tributaris i d'altres amb una impacte sectorial.

Des d'una vessant d'imposició directa destaca la derogació de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries.

Amb la derogació d'aquest impost, que gravava exclusivament operacions de caire immobiliari, no s'elimina la tributació en les operacions immobiliàries sinó que es modifiquen les obligacions dels contribuents que duen a terme operacions que afectin, directa o indirectament, a immobles localitzats a Andorra. Per tant, a partir de 2024, els obligats tributaris de l'impost sobre la renda de les persones físiques

LA IMPORTÀNCIA D'UN BON ACOMPANYAMENT

Una vessant molt rellevant que sempre acompanya a les novetats en matèria tributària són les obligacions formals. "Un aspecte clau a l'hora d'analitzar l'impacte de les novetats tributàries és el correcte compliment de les diferents obligacions formals davant l'Administració Tributària. Els formalismes són molt importants tant per garantir el correcte compliment de la legislació tributària front a tercers, per a reduir el risc en un procediment inspector i fins i tot per a optar a determinats beneficis fiscals", assenyala Valls.

Per tal de proveir als seus clients del millor assessorament en tots els àmbits tributaris al Principat, Crowe Andorra disposa de professionals especialitzats en consultoria i assessorament tributari, així com de professionals en gestió tributària. Així mateix, juntament amb la seva xarxa internacional Crowe Global i la gestoria A2C Gestors, Crowe Andorra garanteix un assessorament transversal i a l'abast d'una gran ventall de clients, tant nacionals com internacionals.

(IRPF), l'impost sobre societats (IS) i l'impost sobre la renda dels no residents (IRNR) tenen un nou marc regulador en aquesta tipologia d'operacions.

Ara bé, el sector immobiliari no és l'únic afectat per la reforma fiscal en matèria d'imposició directa.

Són diverses les novetats que tindran un impacte generalitzat en la majoria d'obligats tributaris dels diferents impostos directes andorrans. "Potser mesures com l'establiment d'una quota mínima de liquidació en el cas de societats amb resultat positiu o la modificació d'exempcions en l'IRPF són les més cridaneres, però n'hi ha moltes més i de molt significatives, com poden ser l'establiment d'un nou règim de deduccions o de mesures per a fomentar l'arrendament d'habitatge", explica l'Oriol Valls, soci del Departament fiscal de Crowe Andorra.

Les anteriors novetats aplicables des de l'1 de gener de 2024 als diferents impostos directes s'han de posar en context amb importants mesures amb afectació als impostos indirectes, en aquest cas sí que principalment aplicables al sector immobiliari.

És molt recent l'entrada en vigor de l'impost sobre la inversió estrangera immobiliària al Principat d'Andorra. Aquest impost, en vigor des del passat 29 de febrer de 2024, crea un nou impost, que grava les inversions estrangeres immobiliàries a un tipus màxim del 10%, s'ha de posar en context amb la resta d'impostos vigents al Principat i posa en valor un bon assessorament previ al perfeccionament de qualsevol inversió o operació empresarial al Principat i fora d'ell.

ENTREVISTA **RAMON LLADÓS**

EL MINISTRE de Finances analitza l'estat dels comptes públics, que l'any passat van tancar amb superàvit gràcies a una major recaptació. Per al 2024 les inversions creixen significativament.

“No hi haurà canvis que afectin la nostra competitivitat fiscal”

El Govern ha aconseguit tancar l'any 2023 amb un superàvit de 15 milions, quan la previsió era d'un dèficit de 27 milions. A què s'ha degut aquesta xifra?

Aquest superàvit s'explica per uns ingressos que han estat superiors als previstos, ja que, per l'altre costat, les despeses sí que s'han executat segons el que s'havia calculat. En definitiva, l'economia s'ha comportat millor que l'escenari macroeconòmic amb què es va treballar quan es va elaborar el pressupost del 2023.

Per on han vingut aquests ingressos?

Bàsicament van ser els impostos directes, tant l'IRPF com l'impost de societats, els que van obtenir xifres força millors del que estava inicialment pressupostat. M'atreveria a dir que significativament millors.

Això implica, per tant, una millor marxa de l'economia?

Evidentment, això vol dir que, en termes generals, l'any passat l'economia, a nivell agregat, va tenir una conducta molt positiva, molt més del que es va tenir en compte en configurar els pressupostos.

Quina va ser la recaptació?

Concretament, per a l'IRPF, es van pressupostar 43 milions i se'n van recaptar 58. Pel que fa a l'impost de societats, se'n van pressupostar 55,1 milions, i la recaptació va acabar sent de 89 milions. Les empreses han guanyat més diners dels previstos, i per tant han pagat més impostos, i el nombre d'assalariats també ha crescut i ahora hi ha hagut millors salaris, el que vol dir que també han tributat més IRPF.

I pel que fa als impostos indirectes?

En impostos indirectes, destacar que l'IGI va recaptar 156 milions d'euros, mentre que la previsió era de 151,9 milions. En canvi, quant a l'impost sobre el tabac, sí que hem estat per sobre de les expectatives, perquè es van recaptar 86,9 milions quan el previst eren 100 milions.

A què s'ha degut aquesta davallada?

Amb el tabac hi ha hagut una combinació de factors. L'any passat no va ser gaire bo perquè el 2022 va ser ex-

cepcionalment positiu, amb moltes importacions. En tot cas, hi ha una tendència de fons de menys venda de tabac, perquè el seu consum també decreix, tant al país com a l'entorn. Les dues coses han influït.

En tot cas, la recaptació per impostos directes sembla anar a l'alça.

És cert que els impostos indirectes no creixen, ni de bon tros, al mateix ritme que els directes. Això demostra que l'economia s'està diversificant, que les empreses guanyen cada vegada més diners, que la massa salarial és cada cop més gran, i que som menys dependents de determinats productes, com el tabac o els hidrocarburs. Això no vol dir que hagin deixat de tenir importància, però sí que és cert que el seu pes específic és menys destacat que anys enrere.

Amb relació als comptes del 2024, recentment aprovats, destaca especialment l'augment de la inversió.

Així és. La inversió, el que nosaltres entenem com a despeses de capital, creix un 34%, passant de 82,7 milions d'euros a 111 milions.

“
ELS IMPOSTOS DIRECTES CREIXEN; AIXÒ VOL DIR QUE L'ECONOMIA ES DIVERSIFICA

LA PARTIDA DESTINADA A HABITATGE ÉS DE LLARG LA MÉS IMPORTANT

En quines partides es desglossa?

Principalment en dues. Per una banda, hi ha les inversions reals, és a dir, allà on Govern inverteix directament. En aquest apartat el pressupost creix un 52%, passant de 44,3 milions a 67,4 milions.

I l'altra?

Per l'altre costat tenim les transferències de capital, bàsicament als comuns i al SAAS, on l'import passa de 38,4 milions d'euros a 43,7 milions. És a dir, aquestes inversions que fem perquè d'altres corporacions i entitats també inverteixin a la seva vegada, també s'incrementen.

És en habitatge on més s'inverteix?

Sí, la partida destinada a habitatge és la primera i de llarg la més important de les inversions directes de Govern. Estem parlant de 30,5 milions d'euros, la inversió més significativa. A continuació, per la seva singularitat, tenim la desviació de la Massana, que té 7,1 milions assignats, i després les inversions relacionades amb infraestructures i serveis de salut, que sumen 4,5 milions.

Pel que fa a les despeses corrents, què en pot destacar?

Bé, a més de les habituals de l'administració, en les quals no cal entrar en detall, les més rellevants, ja sigui per l'import o perquè puguen de manera significativa, hi ha en primer lloc les transferències que des d'Afers Socials es realitzen per ajudar la ciutadania: ajudes a l'habitatge, a les famílies, als infants... Estem parlant de 34,5 milions d'euros. A més, també hi ha els 45,5 milions destinats a la CASS, bàsicament per tot el que són pensions no contributives, i altres 41,5 milions al SAAS. Una altra partida a destacar, perquè creix força, són els 8,3 milions d'euros per al servei de bus gratuït.

Després de la sotragada que va suposar la pandèmia, sembla que les finances públiques tornen al camí de la inversió.

Sí, perquè mentre els ingressos creixen un 11%, les inversions ho fan un 34%. El més destacat d'aquests comptes és que la major part d'aquest creixement va destinat no a finançar la despesa corrent, sinó a finançar inversions. I, en concret, la inversió directa del Govern creix un 52%. L'esforç pressupostari aquest any és realment molt important, perquè el creixement més destacable ve per la part d'inversions.

Un dels darrers canvis impositius que s'han dut a terme al país ha estat la

derogació de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries.

El que s'ha fet amb aquest impost ha estat integrar-lo a la resta d'impostos directes: l'IRPF, l'impost de societats i l'impost de la renda dels no residents. La taxa de les plusvàlues se segueix pagant, però ja no és un impost *per se*, sinó que és un concepte que ha passat a formar part de la res-

ta de tributs. S'ha fet principalment per una qüestió de simplificació del procés.

Hi haurà canvis de més envergadura en el sistema impositiu andorrà?

Canvis que puguin afectar la competitivitat del marc fiscal del país, ja puc avançar ara que no es produiran. Això no vol dir que no es puguin realitzar ajustos de tipus tècnic, però que en

cap cas repercutiran negativament en aquesta competitivitat

L'acord d'associació amb Europa pot afectar?

No, perquè la discussió sobre el marc fiscal no forma part de l'acord d'associació. Andorra seguirà sent sobirana en l'administració dels seus impostos i mantindrà l'especificitat fiscal, que de fet ja és plenament homologable.

Govern d'Andorra

Les declaracions de Duana a un sol clic

Amb la nova aplicació **DeclarAPP**, podràs fer la declaració de l'IGI del 'tax free' i també podràs abonar l'IGI de les compres en línia que arriben a Correus i La Poste.

Per a més informació

Descarrega-te-la a

IMPOSTOS

Les claus de la nova legislació

LA DEROGACIÓ DE L'IMPOST SOBRE LES PLUSVÀLUES EN LES TRANSMISSIONS PATRIMONIALS IMMOBILIÀRIES ÉS UN DELS PRINCIPALS ASPECTES DE LA DARRERA GRAN REFORMA FISCAL

El passat 1 de gener van entrar en vigor la major part dels canvis inclosos en la Llei 5/2023, del 19 de gener, de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres. El text legal suposa la derogació de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries (IPTPI) –què passa a gravar-se a través d'altres taxes–, i diversos canvis en l'IRPF i l'impost de societats (IS).

Com es destaca en l'exposició de motius de la llei, si bé Andorra ha dut a terme diverses reformes fiscals en els darrers anys, l'experiència acumulada ha permès identificar certes deficiències respecte a la coherència integral de les figures impositives directes,

que donaven lloc a oportunitats per crear mecanismes abusius, alhora que en minvaven l'eficàcia recaptatòria.

Pel que fa a aquesta coherència, l'IPTPI, que grava l'increment del valor dels béns immobles que es posa de manifest en les transmissions oneroses o lucratives *inter vivos* de béns immobles, se superposava a l'IS, l'IRPF i l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals; impostos que van entrar en vigor posteriorment i van generar deficiències i distorsions no desitjades.

Així mateix, l'increment de la despesa pública com a conseqüència de les mesures derivades de la crisi de la covid-19, juntament amb l'afectació de la capacitat recaptatòria de l'Estat, feia necessari implementar mesures per refermar essencialment l'impost sobre societats com a tribut capaç d'assolir l'objectiu essen-

EL TEXT SIMPLIFICA EL SISTEMA FISCAL I APORTA SEGURETAT JURÍDICA

cial inherent d'aquesta figura impositiva, que és la imposició d'un gravamen efectiu sobre la renda econòmica de les persones jurídiques residents al Principat.

En aquest context, es feia necessària una revisió global del sistema tributari andorrà, especialment pel que fa a la imposició directa. Una revisió que ha culminat en una reforma integral de l'IS, que manté l'estructura bàsica, la modificació d'aspectes puntuals de l'IRPF i de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, així com l'esmentada derogació

de l'IPTPI. Per altra banda, també s'han fet modificacions, entre d'altres, a la Llei de bases de l'ordenament tributari, a la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada i a la Llei de l'impost general indirecte, amb l'objectiu de garantir el bon funcionament del sistema fiscal.

Entre els elements que han motivat la reforma cal destacar:

–Estabilitat de les finances públiques i millora de la recaptació. Era necessari adoptar mesures amb l'objectiu de proporcionar estabilitat a les finances públiques i garantir la seva sostenibilitat.

–Simplificació i coherència del sistema fiscal. La integració de l'IPTPI als altres tributs directes respon a la necessitat de simplificació d'un sistema amb duplicats normatius i de procediments. Així, la integració facilita el compliment de la norma, eli-

minant complexitats i dificultats administratives.

–Adaptació a les tendències internacionals. La internacionalització i globalització de l'economia andorrana exigeix necessàriament la coordinació internacional. Així, la reforma aborda algunes de les principals clàusules antiabús i mesures antifrau establertes globalment.

–Competitivitat del sistema fiscal. Les modificacions s'han abordat des d'un prisma de la preservació de l'actual competitivitat del marc fiscal andorrà.

–Seguretat jurídica. Algunes de les modificacions previstes en el marc de la llei tracten, per una banda, d'esmenar i aclarir certs aspectes per garantir el funcionament correcte i eficient dels tributs i, per l'altra, de corregir certes deficiències tècniques que fins ara es trobaven als diversos textos normatius.

MA

Tens dubtes sobre el nou sistema tributari?

La nostra missió es acompanyar-te
amb el nostre assessorament expert

LEGISLACIÓ

La derogació de l'IPTPI

► L'IMPOST SOBRE LES PLUSVÀLUES S'ELIMINA I S'INTEGRA A LA RESTA DE TAXES DIRECTES
 ► S'INTRODUEIX UN RECÀRREC DEL 5% PER GRAVAR ELS GUANYES ESPECULATIUS

La derogació de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries (IPTPI) i la seva integració als altres tributs directes respon a la necessitat de simplificar el sistema tributari per facilitar el compliment de les obligacions fiscals. Amb tot, aquesta modificació no suposa canvis rellevants quant a la regulació material de la tributació de les plusvàlues immobiliàries, sinó que el seu objectiu és la integració sistemàtica d'aquest gravamen dins les altres figures impositives.

A l'impost sobre societats i a l'IRPF s'hi introdueixen els nous articles 45 bis i 45 ter, i 51 bis i 51 ter, respectivament, per tal de configurar el règim d'autoliquidació de l'IPTPI com un règim de

pagament a compte, integrat en el sistema dels pagaments a compte d'aquests impostos.

El tipus impositiu aplicable a les plusvàlues de béns immobles, tant a l'IS com a l'IRPF, coincideix amb el tipus general del 10% que es preveu a cadascun d'aquests impostos. No obstant això, una de les novetats més rellevants de la reforma és la introducció d'un recàrrec especial del 5% per tal de gravar els guanys de capital especulatius (els obtinguts en un termini inferior a dos anys des de la data d'adquisició).

Aquesta figura és nova, però suposa un canvi substancial respecte de la regulació vigent fins ara, la qual ja preveia gravàmens efectius de fins al 15% en relació amb guanys generats a curt termini. Amb tot, la configuració tècnica d'aquesta imposició incremental es feia per la via del tipus impositiu.

En l'àmbit de l'impost sobre la renda de les persones no-residents sense establiment permanent, ja que les rendes tributen de forma individual i separada, sense compensar-se entre si, s'ha introduït un nou apartat d) a l'article 29, que preveu un tipus de gravamen del 15% pels guanys especulatius.

Pel que fa al còmput de la renda corresponent als guanys i les pèrdues derivats de transmissions immobiliàries, és important destacar, en relació amb l'IRPF, la introducció, al nou article 27 bis, d'uns coeficients multiplicadors que redueixen el guany de capital i les pèrdues de capital generades en un període superior a cinc anys. Aquesta regla permet que les persones físiques que no duguin a terme activitats econòmiques puguin seguir gaudint dels tipus de gravamen reduïts previstos fins ara a

A MÉS

TAXA A LA INVERSIÓ ESTRANGERA

El Consell General va donar llum verda l'1 de febrer passat al nou impost sobre la inversió immobiliària estrangera. Aquesta figura té caràcter progressiu, amb trams que van del 3% al 10% segons el nombre d'immobles que s'adquireixin. Cal ressaltar que, per a aquells inversors que destinin els immobles a pisos de lloguer durant un període de deu anys, hi haurà bonificacions del 90% de la rebaixa de l'impost.

la llei de l'IPTPI. Per tant, la nova regulació manté, per a les persones físiques residents al país que obtinguin guanys o pèrdues per la transmissió d'immobles, regles que permeten una reducció progressiva de la tributació en funció dels anys de tinença del bé transmès. L'obligat tributari pot mantenir l'exempció sobre els guanys obtinguts una vegada transcorregut un període de deu anys de tinença del bé.

Per altra banda, a l'impost sobre societats no s'hi introdueixen les regles de còmput dels guanys de capital previstes a l'impost sobre les plusvàlues. Això respon a la conveniència de superar la diversitat de criteris per determinar la renda imposable a l'àmbit de l'impost sobre societats, ja que la base de tributació es determina partint de la normativa comptable que sigui aplicable en cada situació.

ÀBAC
serveis empresarials

Serveis integrals per a petites i mitjanes empreses

Gestoria administrativa.
Assessoria laboral, fiscal
i comptable.

Confia'ns els teus tràmits i gestions

C/ Ciutat de Consuegra, 10, 1r 3^a
Andorra laVella, AD500
Tel. +376 88 57 57
abac@grupabac.com

LEGISLACIÓ

Canvis en l'impost de societats

▶ LA NOVA LLEI INTRODUEIX UN SEGUIT DE MODIFICACIONS RELATIVES A LA DETERMINACIÓ DE LA BASE DE TRIBUTACIÓ, EL TIPUS DE GRAVAMEN I ELS INCENTIUS FISCALS

El capítol primer de la nova legislació tributària conté les modificacions a l'impost sobre societats. S'hi introdueixen novetats que afecten la determinació de la base de tributació, el tipus de gravamen i els incentius fiscals.

Pel que fa al primer punt, s'introdueixen novetats en la deducció d'algunes despeses. Així, cal destacar el nou article 14, que introdueix una limitació general a la deducció de les despeses financeres netes equivalent al 30% del resultat comptable positiu corregit. També cal destacar certes modificacions a l'article 20, al qual s'introdueixen limitacions per garantir el tractament simètric dels ingressos i les despeses i evitar supòsits de desimposició. Es modifiquen així mateix els percentatges d'amortització dels actius intangibles i es deroga el règim especial d'amortització per a noves inversions.

En relació amb les pèrdues per deterioració del valor dels elements patrimonials, s'estableix com a novetat la restricció a la deducció de les despeses per deterioració corresponent a qualsevol tipus d'actiu, a excepció de les existències i els crèdits i saldos per cobrar. Aquesta mesura, complementada amb la regla d'imputació de l'article 19 de la Llei de l'impost, persegueix que la pèrdua s'integri de manera sistemàtica i proporcionada en el temps, una vegada s'ha materialitzat efectivament i s'ha realitzat davant de tercers aliens al grup.

Pel que fa a les pèrdues per deterioració de valors representatius del capital o dels fons propis d'entitats, el Principat ja va introduir la restricció a la deducció fiscal de les pèrdues derivades de la transmissió de les participacions. Per tant, es feia necessari introduir la mateixa mesura en l'àmbit de les pèrdues per deterioració, per evitar l'asimetria que es derivava de la deducció fiscal d'una despesa corresponent a un actiu generador d'ingressos exempts.

S'introdueix a l'article 19 una limitació temporal per a la deducció de les rendes negatives que puguin generar-se en la transmissió d'elements patrimonials quan la transmissió es faci en l'àmbit del mateix grup de societats o control. Aquesta mesura intenta evitar supòsits d'abús de la norma.

S'INCLOU UN NOU ARTICLE SOBRE TRANSPARÈNCIA EN MATÈRIA FISCAL

És important destacar la introducció d'un nou article 17 bis, relatiu a la transparència fiscal. A aquest efecte, l'obligat tributari ha d'integrar en la seva base de tributació de l'impost sobre societats, que s'estén igualment a l'IRPF, les rendes obtingudes a través de: 1. organismes d'inversió col·lectiva andorrans que gaudeixin del tipus del 0% i sobre els quals els contribuents exerceixen un control efectiu i 2. entitats estrangeres controlades que, estant sotmeses a una tributació baixa, no portin a terme una activitat

econòmica substantiva i obtinguin certes categories de rendes de caràcter passiu.

D'altra banda, s'introdueix un nou límit a l'apartat 2 de l'article 43 respecte a la compensació de bases de tributació negatives i a l'aplicació de deduccions a la quota de tributació, de tal manera que la compensació de les unes i l'aplicació de les altres no pot reduir la quota de tributació en més d'un 70% de la mateixa quota.

En aquest context, l'article 43 es desdobra i es crea l'article 43 bis, que recull les disposicions relatives a les deduccions per doble imposició interna i internacional i en què s'introdueixen alguns canvis com, per exemple, la supressió del crèdit fiscal corresponent a l'impost sobre plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries (conseqüència de l'eliminació d'aquest impost) o

HI HA NOVES DEDUCCIONS PER DIGITALITZACIÓ I MECENATGE

l'agrupació per països dels impostos estrangers suportats per l'obligat tributari.

En matèria d'incentius fiscals, cal destacar la introducció d'una reducció a la base de tributació dels ingressos provinents de contractes d'arrendaments d'habitatges situats al Principat. Així mateix, la deducció per creació de llocs de treball prevista a l'article 44 introdueix una previsió que incrementa l'import de la deducció per als obligats tributaris que contractin persones que es troben en situacions que puguin

comportar més dificultats a l'hora d'ocupar-se.

En el mateix article s'introdueix una nova deducció relativa a projectes que fomentin la digitalització d'acord amb els plans que s'aprovin legalment, amb l'objectiu d'incentivar la transformació digital de les empreses andorranes, en congruència amb el conjunt de mesures de política econòmica destinades al foment de la competitivitat.

S'introdueix, així mateix, un nou article 44 bis, per tal d'establir un marc jurídic que fomenti i s'ajusti a l'actual demanda que la societat presenta respecte a la participació privada en activitats d'interès general. L'article, en aquest sentit, té com a objectiu incentivar diverses formes de participació de les entitats jurídiques en la protecció, el desenvolupament i l'estímul d'aquestes activitats.

Software de gestió empresarial per al teu negoci

**Presenta els comptes anuals i la
liquidació de l'IGI
telemàticament amb Sage 200 i
Sage Despachos Connected**

Som els primers a donar solució a la
presentació dels impresos oficials d'Andorra.

LEGISLACIÓ

Les modificacions en l'IRPF

LA REFORMA D'AQUEST TRIBUT COBREIX BUITS LEGALS I REFORÇA LA SEGURETAT JURÍDICA

El capítol segon de la Llei 5/2023 de mesures per a la reforma de la imposició directa i de modificació d'altres normes tributàries i duaneres conté tot un seguit de canvis relatius a l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). Al costat de l'impost sobre societats, aquesta és l'altra gran taxa directa que ha patit algunes modificacions arran de la nova legislació.

En l'exposició de motius de la mateixa llei es posa en relleu que per qüestions de coherència i de coordinació amb l'impost sobre societats, es modifiquen diverses disposicions per tal d'adaptar aquest tribut a la reforma portada a terme també en l'altre com, per exemple, el nou article 27 bis, que preveu el règim de transparència fiscal. En el cas de l'IRPF, aquesta modificació respon a les mateixes motivacions que expliquen la reforma de l'impost so-

S'HABILITEN EINES PER EVITAR PRÀCTIQUES ABUSIVES

bre societats, tenint en compte la necessitat, també en l'àmbit de l'impost sobre la renda de les persones físiques, d'habilitar eines que neutralitzin pràctiques potencialment abusives.

Així mateix, i a l'efecte de dotar de més simplicitat el text de la llei, es modifica l'article 49. En concret, s'introdueix una remissió a les regles previstes per a l'impost sobre societats en el marc de les deduccions a la quota per als obligats tributaris que duen a terme activitats econòmiques, amb l'objectiu de dotar de més simplicitat la Llei de l'IRPF i de garantir la coherència amb

SERVEIS DE GESTORIA

- Nòmines mensuals
- Cotitzacions a la CASS
- Contractes de treball
- Quitances
- Constitució de societats
- Inversió estrangera
- Residències

SERVEIS DE COMPTABILITAT

- Assessorament comptable i tributari
- Comptabilitats
- Preparació i liquidació d'impostos
- Impost de societats
- IRPF
- IGI

SERVEIS D'IMMOBILIÀRIA

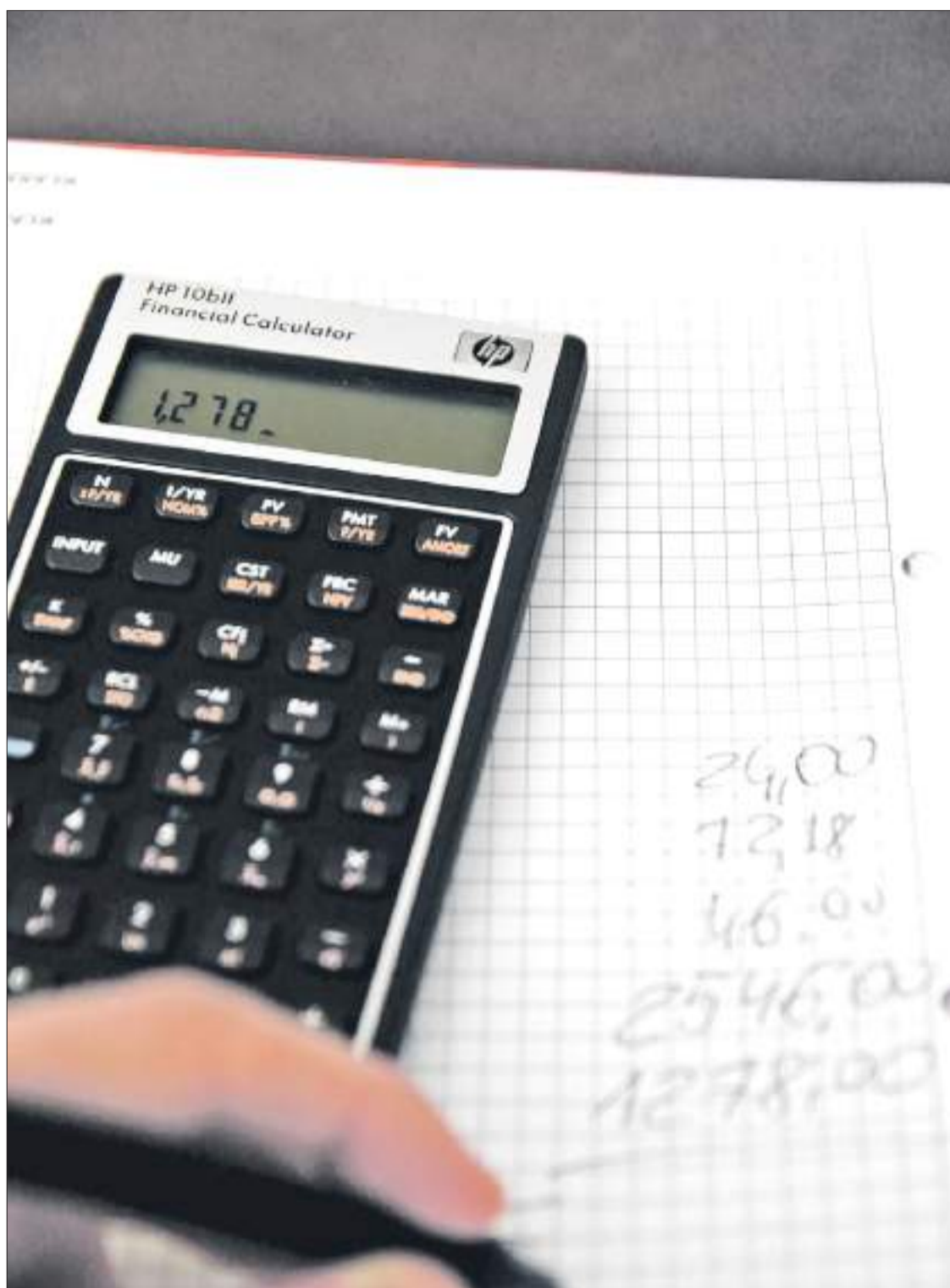
- Lloguer / venda
- Pisos turístics
- Administració de propietats

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

grup & Puig & Cusiné
Assessors des de 1993

Av. Doctor Mitjavila, 33 local 1
AD500 Andorra la Vella
+376 866 000
gestoria@puigicusine.com
immo@puigicusine.com
www.puigicusine.com

l'impost sobre societats pel que fa a la tributació de les rendes de les activitats econòmiques.

La segona gran novetat que cal destacar és la modificació de l'article 14, en què s'introdueixen requisits objectius per delimitar quan una renda d'origen immobiliari es considera rendiment d'activitat econòmica, fixant un nombre mínim d'immobles o d'ingressos per lloguers. En aquest sentit, era essencial dotar l'IRPF d'una definició al respecte, adaptada a la mateixa naturalesa de l'activitat de lloguer immobiliari, amb l'objectiu d'establir una regla objectiva que permeti garantir certa seguretat jurídica quant a la qualificació de l'activitat desenvolupada per l'obligat tributari.

Així, en determinades ocasions, els rendiments obtinguts pels arrendaments d'immobles tindran la consideració de rendiments d'activitats econòmiques: quan el nombre de béns arrendats sigui igual o superior a sis, o quan les rendes íntegres obtingudes corresponents a aquests béns immobles sigui superior a 100.000 euros.

L'obligat tributari que obtingui rendiments per arrendaments d'immobles sense complir els re-

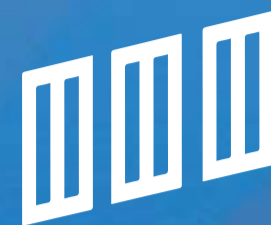
ES FIXEN CRITERIS SOBRE LES RENDES D'ORIGEN IMMOBILIARI

S'APLICA L'EXEMPCIÓ A LES RENDES DE TRANSMISSIONS ENTRE PARENTS

quisits anteriors, pot optar per tributar conforme a les regles previstes per a les rendes d'activitats econòmiques. L'opció, en tot cas, s'ha de comunicar al ministeri de Finances abans de l'inici del període impositiu en què hagi de tenir efecte, amb la declaració censal corresponent. Aquesta opció vincula l'obligat tributari durant un termini mínim de tres anys. Transcorregut aquest temps, la renúncia a l'opció es realitza amb una nova declaració censal, abans de l'inici del període impositiu en què hagi de tenir efecte.

També s'introdueixen novetats en els articles 5, 24 i 50 que regulen aquesta mateixa taxa, amb l'objectiu de corregir certes deficiències tècniques. En aquest context es modifica, per exemple, el règim d'ingressos a compte i les retencions sobre els guanys de capital de l'article 50, per tal d'introduir un mecanisme de retenció per part de les entitats en relació amb els pagaments derivats de contractes d'assegurances de vida.

Per altra banda, es modifica l'article 5 per preveure l'exempció de totes les rendes que puguin derivar-se de les transmissions lucratives *mortis causa* i *inter vivos* amb vincle de parentiu, i no tan sols els guanys de capital, preservant (en el cas de les transmissions *inter vivos*) el mateix valor fiscal dels béns que tenia la persona transmissor. S'hi introdueix, així mateix, l'exempció de les rendes fiscals que s'han integrat en la base de tributació per aplicació de la llei del règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial, en els casos en què es transmetin accions o participacions en entitats rebudes en el marc de les operacions cobertes pel règim fiscal esmentat.

Àgora consultors

*Fer créixer la teva empresa
Nosaltres t'acompanyem*

+376 840 303

Avda. Bra. Riberaigua, 8º 1º
AD500 Andorra la Vella

Constitució de societats

Tràmits i gestions
empresarials

Assessorament fiscal i
laboral

Serveis a particulars

Comptabilitat

Assegurances

Importació de vehicles

CONTEXT TRADUCCIONS

Solucions professionals en traducció i correcció

► MÀXIMA QUALITAT EN LES TASQUES, AMB TRANSPARÈNCIA, AGILITAT I PLENA CONFIDENCIALITAT

Context Traduccions és una agència de traducció creada l'any 2012 amb un equip que suma més de vint anys d'experiència al Principat d'Andorra. Els seus experts ofereixen un tracte personalitzat adaptat a les necessitats específiques de cada client, i garanteixen en tot moment la màxima qualitat en les traduccions, així com transparència, agilitat i plena confidencialitat.

Des de Context Traduccions es dona una resposta ràpida i professional a tot tipus de demandes, especialment en el sector jurídic i oficial, però també en els àmbits empresarial, tècnic, informàtic i de noves tecnologies, comercial, publicitari...

L'agència disposa dels serveis de correcció i revisió de textos (ortotipogràfica, gramatical i d'estil) de produccions escrites; d'in-

ÉS L'ÚNICA AGÈNCIA DEL PAÍS AMB UNA INTÈRPRET JURADA CATALÀ-PORTUGUÈS

terpretació consecutiva i simultània per a tot tipus d'actes o esdeveniments; de transcripció i subtitulació audiovisual de qualsevol temàtica i per a tota mena de contingut, i de maquetació de textos com ara informes, presentacions, manuals o documents literaris.

Context Traduccions treballa amb diferents idiomes, entre els quals el català, l'espanyol, el francès, el portuguès, l'anglès i l'italià, aplicant un estricte control de qualitat en cadascuna de les seves tasques, oferint la millor relació qualitat-preu i garantint els

lliuraments en els terminis fixats. Cal posar en relleu que és l'única agència de traducció d'Andorra que compta amb una intèrpret jurada i reconeguda oficialment pel Govern de català-portuguès. A més, tots els seus col·laboradors estan específicament formats en l'àmbit de la traducció.

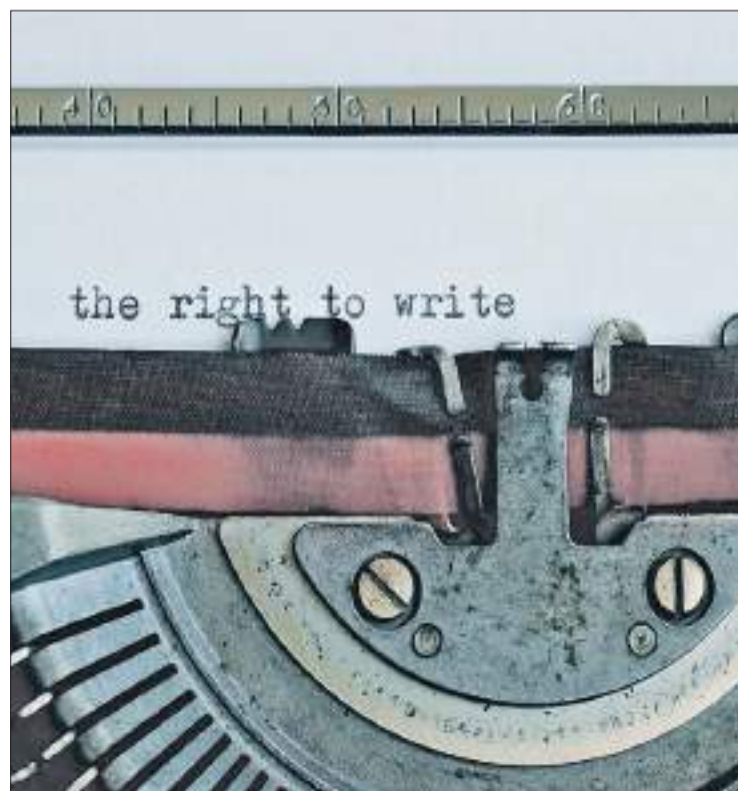
Si voleu demanar un pressupost adaptat a les vostres necessitats, no dubteu a contactar amb Context Traduccions.

Av. Meritxell, 9 4t 5è
AD500 Andorra la Vella
+376 814 840

hola@traduccionscontext.com

Dilluns a divendres:
09:00-15:00

Planificació empresarial

Gestió d'empresa

Assessorament comptable, fiscal i laboral

**Assessoria
fiscal i
tributària**

**Assessoria
comptable**

Auditoria

**Investment,
Corporate &
Transactions**

Servei de gestoria empresarial i de particulars

Us podem ajudar?

Més de 30 professionals a
la vostra disposició

El vostre objectiu és el
nostre objectiu

 C/ Dr. Vilanova 13, Ed. Davi, Esc. C, 3r Pis, AD500 Andorra la Vella

 central@ocps.ad

 +376 804 111

www.ocps.ad